

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz a rendkívül
olcsó áron közli a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélnyi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszmen J. antiquar-fizetőben, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hees Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

A tizenegyedik szobor.

Igen érdekes hír kelt szárnyra a fővárosban és innen az egész országban, mely örvendetesen megdobogtatta minden magyar ember szívét. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a király éppen olyan összeget akar ajándékozni a szabadságszoborra, mint a milyen már eddig összegyűlt és ezzel lehetővé akarja tenni azt, hogy a szabadságharc ötvenedik évfordulóját a magyar nemzet azzal az örömteljes érzéssel ülhessen meg, hogy nagy küzdelmének immár méltó emléket állíthat, fölállíthatja a tizenegyedik szobrot ahhoz a tizhez, melylyel a fejedelmi kegy nemrégiben megajándékozta.

Ha egyedül állnánk a világon, mint az egész mindenséget uraló nemzet, mely a saját nyelvén, a saját tradícióin, a saját hatalmán kívül semmi mást nem ismer, ha nem volnánk körülvéve más népektől, melyek minden alkalmat felhasználnak állami létünk gyöngítésére: akkor nagyon örülnénk ezen legujabb királyi ajándéknak.

De hát mi itt állunk az embermiriád közepében; messze keletről ideszakadva, odadobva a civilizáció forrongó törekvései közé, rendületlenül ragaszkodva régi erkölcsünkhöz, régi erényeinkhez, melyek egy ezredéven át fenntartottak bennünket a maguk hamisítatlan mivoltukban és melyek mellé fegyverül mi mást se kellett vennünk, mint azokat az eszközöket, melyek tudásunkat egyenlővé tették a többi népekével. — Nem csoda, ha ily módon rohamossá vált haladásunk felköltötte szomszédaink irigységét és míg az egyik egyenesen elnyeléssel fenyegetett, a másik oda-fűzte sorsát a mienkhez, hogy szeretetteljes öleléssel fojtsa el bennünk az életerőt.

Nem tehetünk róla, de ez a szeretetteljes ölelés jut mindig eszünkbe, amikor valamit kapunk. Nem tehetünk róla, hogy koronás királyunk legujabb ajándékát se tudjuk örömmünk ujjongó kitörésével fogadni. Nem tehetünk róla, hogy a trójai faló meséje jut mindig az eszünkbe, a mikor egy Bécsből jövő meleg sugár szívünkbe igyekezik lopózni és nem tehetünk róla, ha az ajándék elfogadására kinyújtott kezünket ijedten kapjuk vissza, attól félvén, hogy a kezünket is elveszítjük. Meg van ennek a maga oka.

Századok történelme tanúság arra, hogy a trónok legszilárdabb alapköve a magyar hűség volt. Királyát a magyar mindig szerette, minden párton, minden politikai kérdésen felülállónak tekintette, mint a törvényhozás teljesen egyenjogu faktorát ihletteljes hódolattal vette körül és a szeme fényét inkább vesztette volna el, mint azt tőrje, hogy a szent korona ragyogására a legkissebb árnyék essék. És hűsége, tisztelete nem veszett el ma sem, de fájdalmas szívvel ismerjük el, hogy bizalmunknak egy részét elvesztettük.

És ez Bánffy Dezső érdeme. Ő volt az első magyar miniszterelnök, a kiből meg volt a perfidia ahhoz, hogy politikai bűneit e szent palásttal takargassa. Ő volt az, a ki az uralkodói jogart ragadta egyik kezébe, mikor a másikban korbácsot suhogtatott e nemzet fölött, hogy a legjobb fiait is elkábítva, elámitva, kedve szerint garázdálkodhassék a féltve őrzött nemzeti jogok között. Ő volt az, a ki a koronát lerántotta arról a magas piedesztálról, a hová azt a nép szeretete, kegyelete helyezte és a mikor rést ütött az alkotmány bástyafalán, az elszörnyűködött nemzet előtt csak azzal védhette magát, hogy: a király akarta így.

Az a fejedelmi kegy, mely ezt az urat megtűri azon a magas polczon, melyre őt szerencsétlen balvégzetünk emelte, ez a kegy igazán jötevé melet nem áraszthat reánk. És halmozzon bár el nemes, jó szívének minden áldásával, mindig rettegünk kell attól, hogy nagy árt kell fizetnünk érte. A nemzeti lelkesedés örömmámorával fogadtuk a tiz szobor felállításáról szóló legkegyelmesebb kéziratot és hálás szívünk már arról álmodozott, hogy tizenegyediknek a nemzet fogja felállítani nagy királya szobrát, mikor jött a kiegyezési viszály és arra a meggyőződésre kellett jutnunk, hogy felbuzdult hálaérzetünket arra akarták felhasználni, hogy törvénybe írt jogainkról könnyebben tudjunk lemondani. Rákényszerítettek bennünket, de ha nem toladás a kérdésünk: történt-e már egyetlen lépés ezeknek a szobroknak ügyében? Vagy a kormány által inaugurált késedelmi politika fogja megteremteni ezeket a szobrokat, az önálló vámterülettel egyetemben?

Minek hát ez a tizenegyedik szoborról szóló wj mese? Mire van ismét szüksége Bécsnek, hogy el akarják vakítani a

magyarokat? Talán előre veti árnyékát az az újabb parlamenti csata, mely márczius tizenötödikének, vagy április 4-nek megünneplése tárgyában készül? Talán ismét el is kell kábitani ezt a népet, hogy kitepje történelmének legfényesebb lapját és a saját nagy tetteinek glorifikációja, saját félisteneinek ünneplése helyett törvénybe iktasson egy fejedelmi tény, melyet nemcsak az idők folyása, de az eszélyesség politikája is követelt? Érezzük, tudjuk, hogy ez az újból kilátásba helyezett szobor dicső multunknak nem emléköve, hanem sirköve lesz. Ezt a szobrot magunknak kell felállítanunk. Ezt a szobrot nem adjuk tizenegyediknek a királyi szobrok mellé. Ezt a szobrot maga a nemzet fogja megalkotni, szépek, nagynak, magasztosnak, mint a hogyan maga a nemzet fogja megalkotni azt a másik szobrot is, melyet királya megérdemel tőle. Egyik a nagy multnak, másik a nagy királynak fog szólni. A mi a kettő közé esik, az egyformán dicsősége mind a kettőnek.

A szabályozás.

Alig merem hinni, hogy városunknak egyetlenegy olyan lakosa volna, a ki ne óhajtana azt, hogy Miskolcz városa minden egyes építkezés után tetszetősebb képet mutasson. — Ezt azonban csak úgy érhetjük el, ha lesz olyan tervünk, melytől egyes emberek kedvéért, szeszélyéért eltérni nem lehet, nem szabad. Régi óhajtás ez s talán általános kívánságnak is mondható. Akaratunk sem hiányzik ahhoz, hogy ezen a hiányon segítsünk.

Mi állja tehát útját annak, hogy ezen általános óhajtás teljesülhessen? Először az a menthető, de nem indokolható aggodalom, hogy a szabályozás azonnal keresztül vitele csaknem elviselhetetlen költségbe kerülne és másodsor az a bizalmatlanság, melylyel az előnkbe került terveket fogadjuk.

Ha a város szabályozása annyiból állana mint egy épület felépítése vagy egy kert vagy sétater berendezése, még akkor sem lehetne 30—40 ember véleményét egyenlővé tenni, hogy ugy mondjam egy kalap alá hozni; mert az izlés többféle. Egyik ember nagyot akar, a másik kisebbel is beéri; egyiknek a körídomok tetszősebbek, másiknak a szögletek; az egyik a magasba nyuló

tölgyeket és az árnyékot adó vadgesztenyét kedveli, a másik a viruló bokrokat s egyenlőre nyitott pázsítot, vagy éppen a tarkán változó virágokat, Meny-nyivel nehezebb már annak az elérése, hogy, ha nem teljes megegyezést, de csak megnyugvást is találjon egy olyan terv, melybe az épületek összesége és az egész város területe fel van öelve. Ezért nem csodálkozhatunk azon, hogy a város szabályozása ügyében kiküldött 36 tagú bizottság aggodalommal fogadja azokat a terveket, melyek elterjesztettek.

Nem hiszelgek magamnak azzal, hogy én a már eddig is felmerült aggodalmakat képes volnék eloszlatni; hiszen ahhoz sem elég rábeszélő tehetséggel sem kellő szakértelemmel nem dicsekedhetem. Hogy erről a dologról mégis irok, oka ennek az a lelkemben folytonosan ébren levő óhaj, hogy városunk jövője érdekében mindent megtegyünk, a mit erőnk és tehetségünk megenged; oka az, hogy talán tulságos ragaszkodás is köt ehhez a kis darab földhöz, melyen születtem és életem legnagyobb részét eltöltöttem.

Azt mondtam, hogy a szabályozásnak tervszerű keresztül vitelét, vagy jobban mondva elkezdését akadályozza először az a *menthető, de nem indokolható aggodalom, hogy a szabályozás azonnal keresztül vitelére csaknem elviselhetetlen költségbe kerülne.* Menthetőnek mondom ezt az aggodalmat, mert városunk nem olyan gazdag, hogy egyszerre vagy rövid idő alatt milliókat vagy csak százezreket is költhessen szabályozásra. Igen, de a szabályozás nem egy-két évre van tervezve, hanem tízedekre sőt talán századokra úgy, hogy annak költségét ma még megközelítőleg sem lehet kiszámi-

tani; de minden egyes változtatás, minden egyes építkezés tízedekkel vetheti hátrább a város tervszerű rendezését, ha az a változtatás vagy építkezés terv nélkül, öletszerűen hajtattott végre. Míg egy elfogadott és felsőbb hatóság útján megerősített terv helyes irányt ad már ma arra, hogy a tervben kitüntetett cél eléréséhez városunk hamarabb eljuthasson. Lehet, hogy egyes évek nagyobb terhet rónak majd a városra; de a kisajátítási költségek fedezetet találhatnak az egyeseknek átengedett területek árában, ha nem azonnal is, de néhány év lefolyása alatt. Ma, mikor még tervünk nincsen, akadnak élelmes emberek, a kik saját érdekekben kizsákmányolják a várost, tizszeres árt követelnek és olykor kapnak is, ha észreveszik, hogy az általok birt vagy éppen nyereség kedvéért megvásárolt területre a városnak rövid idő alatt szüksége lehet. Az ilyen nem éppen dicsérendő eljárás megakadályozására már nagy szüksége van a városnak a szabályozási tervre. Ha tervünk, elfogadott és megerősített terv lesz, lehet, hogy nagy költséggel, de még nagyobb költséget akadályozunk meg, drágán veszünk ma azért, hogy holnap ugyanazt még drágábban ne kelljen megvennünk. Nézetem szerint ez is helyesebb gazdálkodás lenne, mint a mai, melyet csak a felmerült körülmények kényszerűsége határoz. Ma akkor kezdjük az alkut, mikor már a dolog a körmünkre égett és míg azzal, a kitől valamit ki akarunk sajátítani; alkudozunk és perelünk, a százak ezrekké nőnek; mert az ellenfelünknek is van esze, sőt ha azt kevesli, vesz magának kész pénzért olyan okos embert, a ki őt megtanítja arra, miként lehet a várost nagyobb összeg fizetésére kényszeríteni.

A szabályozás tehát mindenestre pénzbe fog kerülni akkor is, ha kész tervünk lesz; de többé semmi esetre sem, mint ma, a mikor olykor mégis kénytelenek vagyunk szabályozni terv nélkül, öletszerűleg.

A tervszerű szabályozás második akadályának azt a bizalmatlanságot mondtam, melylyel az előnkbe került terveket fogadjuk. Bocsánatot kérek előre is, ha a bizalom tekintetében én is megkövetelem saját jogomat; mert az nem olyan portéka, hogy egyenlő mértékkel lehetne mérni mindenki számára. Némelyek ugyanis bizalommal viseltetnek mindenki iránt; az ilyeneket *optimistáknak* nevezik; ide tartoznak azok, a kik mindenki bizonak, mert mindenkiről csak jót tesznek fel; ez a *könnyelműek* és jó bolondok osztálya, de udvariasan *jószívűeknek* mondják őket. Ezek nem látnak és mégis hisznek. Mások nem bizonak senki benn sem. Ezek a *pessimisták*. Ide tartoznak a konok, megátalkodott fejűek; ezekről némelyek úgy vélekednek, hogy saját lábaikon járnak, sőt akadnak, a kik az ilyeneket eszes embereknek tartják. Ezek látnak és mégsem hisznek. Harmadik osztályba tartoznak a *szere-nyek*, a kik másokban bizonak, de magukban nem; az ilyeneket néha *ostobáknak* is szokták nevezni. Ezek mindent látnak és mindent hisznek. Negyedik osztályba tartoznak azok, a kik örömet hinnének, ha látnának. Végre vannak olyanok, a kik a bizalom feltételül a meggyőződést kötik ki. A bizalom és bizalmatlanság tehát különböző módon van meg bennünk. A bizalom felébresztése és a bizalmatlanság elhárítása szükséges ahhoz, hogy a szabályozás ügyében kiküldött bizottság valamely megállapodásra juthasson.

Azt, hogy a város rendezése szükség-

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Inségesek.

Tudjátok-e ti nagy urak,
Hogy mit jelent az, nincs kenyér!
Mikor az éhező család
Kezét tördelve enni kér?

Halljátok-e az éhező
Tömegnek esdeklő szavát?
Fölötte inség és nyomor
Ijesztő réme surran át.

Látjátok-e az emberek
Dult arcza fásult és komor.
Higyjétek, rossz tanácsadó
Az üresen korgó gyomor.

Ne várjátok, amíg a nép
Jogát erővel küzdje ki.
Kenyeret kér az éhező —
Miért nem adtok hát neki?

Hüvelyk Matyi.

Egy levél.

Kedves Laura!
A boldogságtól remeg egész valóm, midőn kezem a toll után nyul, úgy felek, úgy reszketek, hátha csak álmodom. De nem. A mult emléken tűnődve látom, hogy ébren

vagyok, érzek és szeretek. Arra a szép holdvilágos éjre gondoltok, mikor lefelől csókoltam meg rózsapiros orcáidat, emlékezz csak vissza a Horkayék eljegyzésén.

Bocsásson meg asszonyom, midőn levelemet a multról való ábrándozással kezdem, de én, mint a jog embere, azt gondoltam, hogy azok után, a mi a mult napokban köztünk történt, ezt jogosan tehetem. Az édes mult által felbatoritva szólhatok Önhöz régi szerelmünk hangján.

Messze estünk mi egymástól, édes Laura, nem is mernék hát hozzád ily hangon szólani, ha nem érezném magam feljogosítva. Hiszen te egy fiatal asszony, — én pedig egy száműzött ifju vagyok.

Mi értelme volna hát az ily beszédnek? Elveszett boldogságomért könyörögjek? Szerelmet kérjek en tőled? attól, a kit karjaimban tartottam, s a ki szerelmet esküdött nekem? Eldobtal magadtól Laura s e hibát néked kell jóvátenni.

Fejlesztve, őrlöngve könyörögtem s te, mint a kit szív nélkül teremtének, nem ismertél szánalmat se, mert ha tudnád mi az, úgy megszántál volna engem akkor, midőn mint egy eb, a porban csúztam utánad, de te egy jót kacagtál rajtam.

S most már újra szeretsz. A lelkedbe láttam Laura. Férfjedben csalódtál, abban a beteges csontvázban, a ki nem adja meg

neked azt a boldogságot, a mit csak én adhattam volna, én a ki szeretlek — imádlak.

Mióta asszony lettél csak egyszer találkoztunk, de e találkozás örök emlékü, a mely feljogosít arra, hogy régi szerelmünk hangján szóljak hozzád.

— Emlékszel-e?

Férfjed, az a vén köszvényes szörnyeteg, aludt a vasuti coupéban. Te a kocsi folyosóján elmerülve néztél a sötét éjbe. Remegve közeledtem hozzád Rám se néztél. Megfogtam a kezedet. Oh miként reszkettek azok. Halkan füledbe sugtam:

— Laura boldog vagy?

S te, miként a villám-csapás, úgy fordultál felém. Oh azt a tekintetet soh'sem felejttem el.

— Uram! mi jogosítja fel önt e kérdésre? Csak ennyit kiáltottál rám s férjedet költötted fel. Kérte, hogy maradjon ébren, — a vas uton sok a toladó. Ennyire jutottunk. És még azt kérde, mi jogosít fel a kérdésre? A mult. Az az édes mult, a meiyen te csak kacagni tudtál. Nincs szived Laura, mert azok után a mi kettőnk között történt, nem ez lett volna a folytatás.

Oh Laura, miként tudtál te szeretni! Emlékezz csak vissza. A kerti lugasban légyotunk volt. Nem kellett sokáig várakoznom a kert lombjai között. Te jöttél. Lebon-tott hajjal, igéző pongyolában. Soh'sem lát-

ges, már kimondta a városi közgyűlés; ezt tagadni nem lehet, mert ezt kézzel foghatólag bizonyítja az, hogy e célból tervet készített és bizottságot küldött ki. A tervet **Lippay Béla** vasuti mérnök és **Adler Károly** városi főmérnök el is készítették. Az elkészített tervet a magyar mérnök és építész egyesület megírta és részben jóváhagyta, részben megváltoztatta. Ezekre a tervekre egy értekezlet megjegyzéseket tett és szükségesnek látta, hogy egy albizottság küldessék ki, mely a tett észrevételeket figyelembe véve olyan tervet készítsen, mely városunk vagyoni állásához jobban illjék, mint a magyar mérnök és építész egyesület eszményi terve.

Ez a terv az, mely 1898. jan. 15-én a bizottság elé került,

A városnak van 200 képviselője. Ezek közül száztól a törvény felteszi azt, hogy okos emberek, mert sok adót fizetnek; a másik százat Miskolc város polgárai nevezték ki okos embereknek, mikor képviselővé választották. Ez a kétszáz okos ember saját kebeléből küldött ki 36 tagot, a kiktől föltette azt, hogy értenek valamit a város rendezéséhez; ez a 36 ismét néhány olyan tagot küldött ki, a ki szerinte jobban ért a dologhoz. Ez az albizottság napokat, talán heteket töltött azzal, hogy a megbízatásának megfelelően és a nézete szerint a legjobb tervet terjesztette a bizottság elé. Nem kell tehát optimistáknak lennünk, hogy ezt a tervet legalább kiindulási alapul elfogadjuk. Ha ezt nem tesszük, annak a gyanunak tesszük ki magunkat, hogy csak mi egyenként és külön-külön értünk a szabályozáshoz. Ez némi önhittség színére vall. Azok a képviselők, a kik hosszú és fárasztó aná cskozás és egymás nézetének meg-

hallgatása után készítették tervöket, megérdemelnek tőlünk annyit, hogy lelkiismeretességökben megbizzunk és a dologhoz értésöket kétségbe ne vonjuk. Nem azt teszi ez, hogy tervöket bírálat és áttekintés nélkül fogadjuk el; mert több szem többet lát, több ész többet tud; hanem azt igenis teszi, hogy az előlegezett bizalmat ne vonjuk meg tőlök azért, mert nem olyan a tervök, mely mindenkinek a szája ízét kielégítené. — A ki ilyet kíván, az lehetetlenséget kíván. — A közös óhajlás már odáig haladt, hogy részemről egy tiszta papirost is elfogadnék alapul olyan föltétellel, hogy arra azt fogják rajzolni, a mit a bizottság többsége alkalmasnak és helyesnek talál. Az a terv pedig, melyet az albizottság gelönkbe terjesztett, nem tiszta papiros, hanem lelkiismeretes munka eredménye. Azzal, ha az iránt némi bizalmat előlegezünk, csak azt mutatjuk meg, hogy a város rendezését komolyan akarjuk és városi tanácsunkat, építkezési szakosztályunkat és mérnöki hivatalunkat nem akarjuk továbbra is kitenni annak a gyanúsításnak, hogy engedélyeit az építkező egyéniségéhez mérí. Ideje, hogy ennek a szégyenletes állapotnak valahára utolsó napjához juthassunk.

Ha ennek a célnak az elérése nemcsak napokat, hanem heteket vesz igénybe, áldozunk heteket is; mert itt a halogatás kárral jár, költségbe kerül és távolabb vet attól a céltól, melyet mindnyájan akarunk. Kezdjünk munkához azonnal és ne hagyjuk a terv végleges megállapítását utódainkra, mert a munka nehézsége az évekkel folytonosan növekszik.

Az, a ki megfontolás nélkül cselekszik, ritkán cselekszik helyesen; de az,

a ki örökösen fontol, sehogy sem cselekszik. A kettő közt ott van a középut: *a kellő megfontolással cselekvés*. Ha a legújabb tervet előveszszük és azon a város nyugoti szélétől kelet felé haladva végig megyünk és minden egyes ujitást komolyan megvitatunk, olyanná alakíthatjuk tervünket, hogy az a többség bizalmát fogja birni. Csak erre van szükségünk, mert azt, hogy tervünk mindenkinek tessenék, sem mi nem érhetjük el, sem azok, a kik utánunk következnek.

Az ilyen megállapodás után előáll még annak a megállapítása is, hogy a tervben felvett ujitások milyen renddel következnek, mert vannak *nélkülözhetetlenek, szükségesek és óhajlandók*. Egyes körülmények a halasztható dolgokat is halaszthatatlanokká tehetik; de ilyen eset nem fog gyakran előfordulni és ha igen, akkor csak közelebb vet a kitűzött célhoz, ha némi áldozattal is.

Kellő megfontolás eloszthatja aggodalmunkat, növelheti bizalmunkat; pedig nekünk csak e kettőre van szükségünk, mert a jó szándék mindnyájunkban meg van és városunk szeretete erőt fog adni az akadályok legyőzéséhez.

Porcs János.

Szakelőadások.

Nagyon üdvös és czélszerű dolgot cselekedett a borsodmegyei gazdasági egyesület, midőn elhatározta, hogy a gazdaközönség oktatása céljából vármegyénk egyes községeiben szakelőadásokat tart.

A népszerű előadások programja a következő:

1. *Január 24-én Várkonyban.* A szarvasmarhák okszerű takarmányozásáról, előadó: Gagyi Samu polg. isk. tanár. Gyümölcsfa-

tem még nőt oly csabítóan szépnek, mint téged akkor.

Oh Laura, még *akkor* tudtal szeretni. A kerti lugas minden levele szerelemről suttogott, te is arról suttogtál . . . én is. Szerelmünk végtelen volt. Te ölembé ültél, fejcskéd vállamra hajtva. Csened lett. Szíved dobogását hallgattam . . . mily szép volt a mi életünk *akkor*. Hányszor csókoltam ajkadat, azt a szép eper-ajkat, a mely legutóbbi találkozásunkkor olyan fehér volt, mint a hó. Hogy eljatszadottál te a kis Dudul göndör hajfürtjeivel s en mily békeséggel túrtam, mikor néha vérvörösre csókoltad arcomat.

De te megláttál egy mást s az a más uniformist viselt, az szebb is volt mint én. Elhittetted magaddal, hogy szereted, az megkérte kezedet, mert gazdag voltál s te hozzá mentél.

Hogy ezután mi történt, gondolhatod. Bolyongtam, utaztam egyik vidékről a másikra, azt mondták ez a legjobb gyógyszer arra, hogy az ember megtanulhasson felejteni. A gyógyszert mind beszédtem, beutaztam az egész országot, de elfelejteni az én Laurámat nem tudtam.

Utazásomból hazatérve a véletlen — igazán csak a véletlen sors hozott össze bennünket a vasuton, midőn éppen férjedet a fürdőből hoztad haza, hol az orvosok kimondták rá: napjai megvannak számlálva.

Férjed az a haldokló lélek felemelkedett fekvő helyéről feléd hajolt s megcsókolt. Szerettem volna darabokra szaggatni magamat, körmeimmel kiszedni szememet, azt a szemet, a mely e csókot meglátni merte, aztán férjed újra elaludt, nem birt ébren maradni.

Szoborként állottam a kocsí folyosóján, homlokomat a hideg üveg-laphoz nyomva.

Te kiléptél a folyosóra. E pillanatban végzetes elhatározás cikázott át agyamon — megnyitottam a kocsí ajtaját s kiléptem a lépcsőre.

Görcsösen szoritottam a kocsí korlát vasát, hogy az óriási légvonat le ne seperjen annak oldaláról. A mint visszatekintek látom, arcodon lázas izgatottság vett erőt. Hol férjedre, hol rám tekintél.

A vonat örült gyorsasággal száguldott tova a sötét éjben, végre elértem a legelső lépcsőt. Alig birtam ellantállani az óriási léghuzamnak.

Arczom vissza kellett fordítani a kocsí felé, maskép nem birtam lélegzetet venni. Ekkor ismét láttalak, a mint izgatottan ruhád szegélyét tépted s ajkadat haraptad. Oh láttam, hogy szeretsz. Oh hát miért lett volna másért ez izgatottság? Miként szerettem volna lábaid elé vetni magam, hogy felemelhesd a porból azt, kit te dobtál oda, de nem birtam mozdulni, erőm fogyott, érez-

tem, karom felmondja a szolgálatot, csak perceim vannak s lezuhanok.

Bucusu tekintetet vetettem feléd, láttam, a mint óriási erőlködést viszel végbe, de nem volt erőm felemelkedni, hogy megnézzem, mit akarsz cselekedni.

Pillanatnyi szünet állott be, majd egy erős pattanas, moraj, sipolás, — a vonat megállott. Többre nem emlékszem, lebuktam a lépcsőről.

Midőn magamhoz tértem egy külön vasuti kocsiban találtam magam számtalan egyenruhás alkalmazott által körülvéve.

Első kérdésem az volt: mi okozta a vonat hirtelen megállását?

— Egy fiatal nő lenyomta a vész-féket, volt az egyhangu felelet. A legközelebbi allomáson leszállítottak s még meg is birságotak. De mit bánom én azt, mit bánom én az egész világot, rám nézve közönyös minden és mindenki, tudom azt, hogy te szeretsz s nekem csak ennyi kell.

Most már feltaláltam elveszett boldogságomat, enyém leszel Laura egy örök élten at . . . s majd ismét kipirul az a halvány ajak, midőn a te kis Dudulod göndör hajfürtjeivel játszodol.

Csókol a te hű

B-y Gy-ád.

Bárány Gyula

tenyésztés, előadó: Uitz István gazd. tanintézeteki főkertész. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

2. *Január 25-én Sátán.* Talajmivelés és burgonyatermelésről, előadó: Gagyi Samu polg. isk. tanár. Gyümölcsfatenyésztés, előadó: Uitz István gazd. tanintézeteki főkertész. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

3. *Január 26-án Dédesen.* Takarmánytermesztés, előadó: Gagyi Samu polg. isk. tanár. A szőlők ujjealakításáról, előadó: Munkácsy József szőlészeti felügyelő. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

4. *Január 27-én Sajó-Szent-Péteren.* A fejőstehenek ápolása és tartásáról, előadó: Kobza Sándor ker. állattenyésztési felügyelő. A gazdasági gépek és eszközök helyes alkalmazásáról, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár. Szőlőmivelésről, előadó: Munkácsy József szőlészeti felügyelő.

5. *Január 28-án Szendrőn.* Az okszerű állattenyésztésről, különös tekintettel a borjunevelésre, előadó: Kobza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. A műtrágyák helyes alkalmazásáról, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár. Gyümölcsészetéről, előadó: Gagyi Samu polg. iskolai tanár.

6. *Január 29-én Bódván.* Az állatok hizlalásáról, előadó: Kobza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. Gyümölcsfatenyésztés, előadó: Gagyi Samu polg. iskolai tanár. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

7. *Február 2-án Miskolcson:* a vármegye-ház termében. Délelőtt 9—10-ig. A párisi kiállításról, előadó: Miklós Ödön orsz. képviselő. Délelőtt 10—11-ig Szőlőmivelésről, előadó: Kosinszky Viktor vinczellér-képezdei igazgató.

8. *Február 3-án Harsányban.* Az apaállatok gondozása és használatáról, előadó: Kobza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. Szőlőmivelésről, előadó: Kosinszky Viktor vinczellér-képezdei igazgató. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

9. *Február 4-én Alsó-Zsolcán.* Tejgazdaságról, előadó: Kobza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. A cukorrépa és takarmánytermesztéséről, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár. Gyümölcsészet, előadó: Gagyi Samu polgári iskolai tanár.

10. *Február 8-án Szihalmón.* Az egyesületi élet hasznáról, előadó: Kocza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. A lótenyésztésről, tekintettel a katonaló nevelésre, előadó: Jobban József m. kir. honvéd állatorvos. Méhészet, előadó: Rózsa János méhészeti vándortanár.

11. *Február 9-én Mező-Keresztesen.* A borjunevelésről, előadó: Kobza Sándor ker. állattenyésztési felügyelő. A lótenyésztésről, tekintettel a katonaló nevelésre, előadó: Jobban József m. kir. honvéd állatorvos. A mesterséges takarmányfélékről, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár.

12. *Február 10-én Igricsiben.* Az állattenyésztésről, előadó: Kobza Sándor kerületi állattenyésztési felügyelő. Talajmivelésről, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár. Állategészségügy, előadó: Kovács Domokos ker. állami állatorvos.

13. *Február 11-én Heő-Papiban.* Állattenyésztésről, előadó: Kobza Sándor ker. állattenyésztési felügyelő. Növénytermelés, előadó: Gerlóczy Géza gazd. tanintézeteki tanár. Állategészségügy, előadó: Kovács Domokos ker. állami állatorvos.

Hótorlaszok.

A háztetőkön immár nyoma sincs annak a maroknyi hónak, mely az idén a telet képviselte. Elolvadt szépen. Hanem az utcákon, kivált a mellékutcákon a garadába separt hótorlaszok még mindig állnak, mint a Sion-hegye.

A csaknem egy hónapig tartott olvadás alatt nem lehetett elhordani. Szegény utcatisztítók most fogtak a torlaszok szétbontásának nagy munkájához, most, mikor már odafagyott. Persze, háromszoros munka ez most. Ma a jéggé fagyott torlaszokat apróbb részekre törlik, holnap ezek az apróbb részek külön-külön fagnak majd a föld kebeléhez, holnapután ismét nagy erővel kell ezeket a föld szerető öleről elválasztani. S csak a jó isten a megmondhatója: hányszor kell ezt az ádáz munkát megismételni, míg a hótömeg a szekérre kerül!

De hát ilyen minálunk a gazdálkodás. Ilyen a munkabeosztás. Mindent akkor csinálnak, a mikor már háromszor annyi költségbe kerül.

Éppenazért kár is most azokat a jámbor torlaszokat háborgatni. Ha már egy hosszú hónap lefolyása alatt meg tudunk velők lenni a legnagyobb békeességben, meg lehetünk még addig, a míg a jöltévő napsugár csókjától elpárolognak és termékenyítő viz alakjában a föld gyomrába leszivárognak. Nagy szükségünk van nekünk a vízre, mert az utcákat nyáron át úgy is kevésszer öntözik.

Nem kell azokat innen elvinni. A mit az isten nekünk adott, hadd legyen a miénk. Nagyon kevés a szeméthordó szekerek. Mikor kerülnének ezek ki a város belterületéről? Addig úgy is szépen elolvadnak.

Hanem ha a városi hatóság már annyira megunt azokat a hótorlaszokat, hogy *mindenáron* ki akarja őket innen küszöbölni; a kevés szeméthordó-szekerekre való tekintettel egy igen alkalmas módot ajánlunk a hatóság figyelmébe, a mi *semmi, de semmi költségbe nem kerül*, e mellett a város szekerei is kényelmesen pihenhetnek.

Ez a mód benne van *Tarczai* György munkatársunk legújabb művében: a „*Németvilág Budán*” című történeti regényében. Buda városa ugyanis a múlt században egyik szabályrendeletében kimondotta, hogy a vidékről Budára jövő szekerek befelé jövet vámot fizetnek, kifelé menet pedig — ha üresen mennek — kötelesek egy szekér törmelékét a város végére kiszállítani. A melyik vidéki szekér üresen ment ki a városból, azt a vámosok megbírságotlák vagy letartóztatták. Ki is tisztult Budáról mihamar a törmelék.

Ilyen szabályrendeletet kellene Miskolc városának is kibocsátani. Akkor talán hamar kitisztulna a város nyáron a szeméttől, télen a hótorlaszoktól.

FARSANG.

A róm. kath. nőegylet bálja.

— 1898. január 15. —

Egy hid karfájára támaszkodva néztem, mint küszködik egy színporos lepke a sebes árral, mely már már eltemeti. Megszántam és megmentettem a szegény átlakát. És ime, a kis lepke fényes tündérré változik, jutalmul bármely kívánságomat teljesíteni kész. Nem sokáig haboztam. Azt kívántam, vezessen engem néhány órára Calicó-tündérekertjébe.

Éreztem, mint válik testem pehely-könynyűvé és a kis lepke magával ragadott engem a végtelen világűrbe. Repültünk... A fénylő, csillogó égi testek milliárdjait hagytuk már el, midőn rémülten látom, hogy két égi test óriási erővel egymásnak megy. Egyet sikoltottam és körül voltam véve a bolygók fényes, vakító, szétmállott parányinak megszámlálhatatlan sokaságával. A csillogó, villogó csillagok egy része engem is magával vont. Estünk óriási sebességgel, míg végre czélt értünk. Az égi test parányiból bájoló angyali hölgyek, deli, elragadó, darázsderekű szüzek lettek, — én meg néma bájolójuk.

A legjobb időben érkeztünk. A gyönyörű paradicsomná átváltozott, mesés pompával feldisített s ragyogó fényárban uszó terem szüntől telve volt. Megjelent e tánczestélyen városunk illusztris közönsége; feléledt e fényes mulatságon a jótékonykezű táncvigalmak egykori pompája regényessége kedélyes és minden feszélyességtől ment hangulata.

A kábitó zsvivaj hirtelen lecsendesül; belép a terembe dr. *Tarnay* Gyuláné, a kedves lady-patronesse, elfoglalja trónusát s megkezdődik a táncz Radics Lajos zenéje mellett. Ekkor tárult csak ki teljes pompájában e festői látványosságnak nevezhető tánczvigalom a szemlélő elé. A szem elfárad a nézésben, az agy elkábul e szemet gyönyörködtető látványtól. A szép hölgyek száza keringenek előttünk, csillogó szemekkel, kipirult arczokkal, fedetlen vállakkal. Ugy szállott pillantásunk egyikről a másikra, mint a pillangó, mely minden virágszálra rászáll, hol mézet sejt. Alig, hogy elmerültünk egy szőke angyal nézésébe, már is eltűnt, hogy helyet adjon egy barna, csillogó szemű, észbontó ifju leány szépségének; ez ismét egy harmadiknak, míg végre valami lethargikus kábulatba merített a sok bájós hölgy ritmikus mozgása és pillantásaiknak kábitó tüze.

Majd sorfalat állott a szépségek konglomeratuma és száz ifju leány és asszony lejtette végig, leirhatlan keccsel és bájjal a francia-négyes egyes figuráit.

Repültek az órák. Elmúlt az idő. Oh miért nem birtam hatalommal, hogy megállapítottam volna a röppenő álmot. Éjfél is elmúlt és a díszes társaság szünetet tartott. Pezsgős üvegek durrogása mellett hódolt a díszes társaság a szomj- és étvágy parancsoló kíváncsnak, majd ismét megkezdődött a táncz, mely aranyos jó kedvvel tartott reggeli 7 óráig. S a tündérből ismét pillangó lett...

Az első négyest 80 pár tánczolta. A jelen voltak névsora a következők:

Leányok: Ambrózy Ilona, Balog Mártha (Gömör), Benczur Alexandria (Budapest), Berkovecz Matild, Bérczy Matild, Bér Katicza, Déssy Elza (Eger), Fayler Ilona, Farkas nővérek, Falcsik nővérek, Gubás Gizella, Gartner Margit és Georgin, Gaszner Irén, Gróber Eteleka, Halmy Mariska és Vilma, Harangi Erzsi, Hesz Berta, Jezsovics Ilona, Kiss Aranka, Kiszely Erzsi, Lányi Ilona, Margonyai Eugénia és Gabriella, Novák Irén, Nagy Gizella (Csécs), Pekár Margit és Anna, Pfliegler Janka, Pontos Gizella, Plank Margit, Szabó Piroška Szepessy Ilona, Soltész Nagy Elza, Szedoglovics Irén, Sztankovics Margit, Tangli Augustza, Truskovszky nővérek és Vithen Lenke.

Asszonyok: Adler Károlyné, Ambrózy Mihályné, Berkovecz Józsefné, Berzy Lászlóné, Bulyovszky Gusztávné, Bernstein Antalné, Balán Mihályné, Balog Józsefné (Gömör), Csurgai Béláné, Evva Ernőné, Falcsik Lászlóné, Farkas Árpádné, Farkas Jánosné, Freiler Mátyásné, Gartner Gyuláné, Gaszner Gyuláné, Gröber Józsefné, Greutter Józsefné, Harangi Menyhértné, Hoitsy Gidáné, Hudák Andorné, Hesz Jenőné, Hesz Miklósné, Halmy Gyuláné, Jezsovics Mihályné, Kiszely Lászlóné, Kiszely Albertné (Ujvilág), Koba ezredorvosné, Kiss Endréné, ifj. Kun Bertalanné, Lányi Henrikné, Matinovic Alfrédné, Molnár Dezsőné, Margonyai Gyuláné, Novák Károlyné, Nagy Alajosné (Csécs), Orczy Gyuláné, Plank Sándorné, Pontos Istvánné, Póta Lászlóné, Petignat Alajosné, Pfliegler Jánosné, Strázsek Jánosné, dr. Szabó Gyuláné, Szepessy Béláné, Soltész Nagy Kálmánné, Stumm Lajosné, Tangli Györgyné, dr. Tarnay Gyuláné, Truskovszky Gyuláné, Vattay Béláné, Volnhoffer Emilné, Vithen Emilné és Virág Jánosné.

Notabilitásaink közül megjelentek: Ortvay Miksa, kuriai bíró kir. törvényszéki elnök, dr. Tarnay Gyula alispán, Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos polgármester, Blassejovszky Ferencz apát-plébános, Kiss László plébános, Kaffka Ignác, Molnár Bertalan, Petró József, Horváth László. Kis öreg.

H I R E K.

— **A gépgyárak igazgatója.** Förster Nándor, a magyar államvasutak gépgyárának valamint a diósgyőri vas- és aczelgyárnak vezérigazgatója állásáról lemondott. A diósgyőri vas- és aczelgyár az ő buzgó és szakavatott igazgatása alatt virágzott fel s emelkedett arra a magaslatra, melyen ma áll. A távozó igazgatónak nagy érdeme van abban is, hogy a gyár lakossága ma már teljesen megmagyarosodott. Helyére — mint halljuk — Miklós Ödön országgyűlési képviselőt fogják kinevezni.

— **Főigazgatói kivánságok.** Ismert dolog, hogy a tanárok közt sok a sajátságos ember, de lehet e ezen csodálkozni, midőn a főigazgatók közt is vannak igen sajátságos emberek. Legalább erre a következtetésre kell jutnia annak, a ki Géressy Kálmán, debreczeni kir. tankerületi főigazgatónak közelebbi látogatása alkalmával kifejezett egyes kivánságaira gondol. Nevezett főigazgató fennen hirdette, hogy nagy lelki gyönyörűségére szolgálna, ha elmondhatná, hogy a miskolczi ref. főgimnázium tanárkarában legalább egy igazi Pecsovic van. Ugy szintén a főigazgató ur hivatalos alakban is kifejezte, hogy teljes szívéből óhajtja, hogy a gimnáziumi igazgatói hatáskör erősítsék és kiterjesztessék. Ezen utóbbi kivánságánál természetesen arra gondolt a főigazgató ur, hogy ez esetben csak a gimnázium igazgatóját kellene Pecsoviccsá tennie, a tanári kar és az egész iskola átalakító munkáját majd könnyebben elvégezné az erélyes és nagy hatáskörrel bíró igazgató. Nagyon óhajtandó volna, ha a tankerületi főigazgató ur szigorúan megmaradna a pedagógia terén. Van ott elég dolog, a mi figyelmét és tevékenységét lekötheti. Ne fecsérleje erejét és idejét a politikára, a mi hivatásához egyáltalán nem tartozik.

— **Ünnepelt főmérnök.** Krón Ignác főmérnöknek, a magyar államvasutak miskolczi gépműhelyéhez áthelyezett főnöknek tiszteletére a szegedi vasutasok búcsú bankettet rendeztek, melyen a közszeretnek örvendő

főnököt kitüntető ovációban részesítették. Nevezett műhelyi főnök — mint értesülünk — már a legközelebbi napokban átveszi a miskolczi műhely vezetését.

— **Vizsgálat.** Az átányi ev. ref. egyház papválasztása ellen beadott felebbezés folytán a vizsgálat megejtése végett Nagy Ignác miskolczi lelkész, egyházi tanácsbíró és Fodor Pál miskolczi ügyvéd, világi tanácsbíró vasárnap Átányba utaztak.

— **Közgyűlés.** A miskolczi polgár-egylet e hó 30-án tartja évi rendes közgyűlését dr. Csáthy Szabó István elnöklete alatt.

— **Halálozás.** Sajó-Szentspéterről vesszük a szomorú hírt, hogy dr. Schröder Gyula sajó szentspéteri kör- és pályaorvos a napokban életének legszebb korában elhunyt. A megboldogult a férjfellem mintaképe volt, a kit a legszelebb körökben előzékeny urimodoraért mindenütt nagyra becsültek és szerettek. Nyugodjék békében!

— **Kultur-estély.** A miskolczi közművelődési egylet e hó 28-án háziestélyt rendez a „Korona“-szálloda dísztermében. A kultur-egylet ezzel az estélyével ismét megkezdte működését. Eddigél az estélyek azért nem tartattak meg, mert a nagyközönség az elitebálok által nagyon igénybe volt véve s így a közművelődési estélyek csorbát szenvedtek volna, ha éppen a farsang legtüzesebb szakában tartattak volna. Az elmaradt estélyek busásan fognak kárpótoltatni. A jövő hó első felében lesz a Kossuth-estély, melyen eddigél közreműködésüket megígérték: Radvány Alice urnő, Szarka Margit urhölgy, a dalár-egylet, Stein Rezső ur és még számosan a helybeli művész-gárdából. A Kossuth-estélyt gyors egymásutánban követni fogja öt házi-estély.

— **Hymen.** Fényes esküvő volt tegnap városunkban. Horthy Viktor alsó-ábrányi fiatal gyógyszerész vezette oltár elé Nickel Laura urhölgyet, Okolicsányi Klára urnő kedves és bájos, nevelt leányát a mindszei róm. kath. templomban. Az ifju párhoz Blassejovszky Ferencz apát plébános remek beszédet intézett.

— **Eljegyzés.** Schlögl Richárd, cs. és kir. hadnagy eljegyezte Gallyasi Paula kisasszonyt, a miskolczi színház elsőrendű énekesnőjét.

— **Három koporsó.** Annak a megrendítő tragédiának, melynek a Feled és Balogfalva közötti vasuti pályatest volt véres színhelye, utolsó felvonása és végjelenete itt Miskolczon folyt le. A gömöri pályaudvaron tették ravatalra a három koporsót, melyben a tragédia áldozatainak roncsolt tetemei pihentek. Buzás János, Franczl József és Zaveczy József fűtők voltak a katasztrófa áldozatai. Ők pihentek egyenként a három koporsóban. A temetés szombaton délután 3 órakor ment végbe melyre seregestől özönlött a nép. A tenger hullámszerűségéhez hasonlított a sokaság mozgása, mely a három koporsó körül tolongott. A koporsó mellett a szerencsétlenül kimultak családja foglalt helyet, mert hiszen mindenik nős, családos, egy közülök hét kiskorú gyermek atyja volt. Ezt a szomorú képet senki sem hagyta megkönyezetlenül. Minden érző szívben visszhangra talált a boldogtalan családtagok mélységes bánata, mely különösen akkor változott hangos zokogássá, midőg Temesváry Alajos üzletvezetési balesetvizsgáló megindító gyászbeszédét elmondotta. Jelen voltak a temetésen Görgey László üzletvezető vezetése alatt az üzletvezetési, műhelyi, forgalmi tisztviselők és munkások. A temetési szertartást Blassejovszky Ferencz apátplébános

végezte s a miskolczi dal- és önképzőkör Ruttkay Menyhért karnagy vezetése alatt megható gyászdalokat énekelt. A szomorú halálesetről a miskolczi üzletvezetőség a következő gyászjelentést adta ki: A magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége mélyen megrendült lélekkel tudatja Buzás János, Franczl József és Zaveczy József, m. á. v. mozdony-fűtőknek nehéz hivatásuk hű teljesítése közben 1898. évi január hó 12-én történt váratlan, gyászos elhunytát. A megboldogultak hűl tetemei f. évi január hó 15-én délután 3 órakor együttesen fognak a miskolczi-gömöri pályaudvarról a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Miskolcz, 1898. január 14. Áldás és béke lengjen poraik fölött s virasszon felettük a hű emlékezet!

— **Vendégszereplés.** A vidéki színészet egyik ünnepelt művésznője Gergely Gizella, ki az aradi színháznak volt kedvelt és elkényeztetett csalóánya, e hét folyamán ellátogat városunkba s két estén át és pedig 22-én és 23-án vendégszereplni fog színházunkban. Első estén „Nebánstvirág“ Denisjét, a másodikon pedig „Nánit“ játssza. Vendégjátékait élénk érdeklődéssel várjuk, annál inkább, mert szerződötési czélból történik.

— **Dalestélyek.** Városunk dalárdái egymásután rendezik téli dalestélyüket. A dalár-egylet január 5-én tartotta nagy sikerrel dalestélyét. Február 1-én a miskolczi dal- és önképzőkör (vasuti dalkör) a „Seper“-szállóban, erre pár napra február 5-én a polgári dalos-egylet a „Korona“ nagytermében tartja dalestélyét. A kik a szép dalban gyönyörűséget találnak, azok az élvezetből jól kivehetik a részöket.

— **Zeneestély.** A miskolczi polg. és felső kereskedelmi iskola ifjusága 1898. évi febr. 6-án az iskolával kapcsolatban felállítandó tápintézet javára a „Korona“-szálló dísztermében táncszal egybekötött zeneestélyt rendez. Személyjegy 1 frt, családjegy (3 személyre) 2 frt 50 kr., karzat 1 frt. Kezdeté 8 órakor, Jegyek előre válthatók: Lövy József fia, Megay Róbert és Rábel Albert urak üzletében.

— **Bál.** A miskolczi izr. ipartársulat vasárnap este tartotta jótékonycélu táncvigalmát a „Seper“-szálló dísztermében. A multság nagyon látogatott és kedélyes volt. Fényes bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy az első négyest 86 pár tánczolta. Polák Lajosné urnő sejtetlen bájjal és szeretetreméltósággal teljesítette lady-patronessei tisztségét. A rendezőség előzékeny és figyelmes volt.

— **Farsangi naptár.** A városunkban tartandó multságok, ünnepélyek és hangversenyek sorrendje a következő:

Január 23-án: A kereskedők bálja a Seper-szállóban.

Január 29-én: A miskolczi ipartestület bálja a Koronán.

Január 30-án: A diósgyőri m. kir. vas- és aczelgyár vas- és fémestergályosainak zártkörű táncvigalma a „Koronán“.

Február 1-én: A dal- és önképzőkör (vasuti dalkör) dalestélye a Seper-szállóban.

Február 1-én: A rongyos-egylet bálja a „Koronán“.

Február 5-én: A miskolczi dalos-egylet dalestélye a Koronán.

Február 12-én: A könyvnyomdászok táncvigalma a „Korona“-szálló dísztermében.

Február 20-án: A miskolczi mezőgazdák társas-egyletének bálja a Koronán.

— **Gyermekgyilkosság.** Ismét egy azon szerencsétlen leányok közül, a kik letérve a tisztesség és becsület útjáról, engednek a modern don Juánok csábító ígéreteinek, alávetik magukat ezek szenvedélyének, a mely aztán meghozza a maga szomorú követke-

ményét is. Itt következik aztán az a sötét és végzetes tragédia, mely a legborzalmasabb jelenettel végződik: a *gyermekgyilkossággal*. Vasárnap délután *Mátyás* Mária 18 éves cselédleány leánygyermeket szült. Hogy szegényét a nagyvilág előtt elpalástolja, az ártatlan kisdedit az ürgödörbe vetette. Kegyetlen tettét azonban mihamar megtudták és elfogták. Egyelőre a kórházban ápolják, mert súlyos beteg.

— **A villamos vasut** üzletvezetősége a korcsolyázó közönség kényelmére való tekintettel folyó 17-től kezdve akként intézkedett, hogy a városból a tiszavidéki pályaudvar felé jövő minden egyes villamos-kocsi a gyalogsági laktanyához érve az ott elhelyezett és a jégpályához vezető villamos csengetyűvel jelezzék a laktanyához érkezését. A csengetyűvel figyelmezteti a közönséget arra, hogy a csengetyű-szó elhangzása után a tiszavidéki pályaudvar felől egyik villamos-kocsi 6, a másik pedig 13 perc múlva érkezik a sóházi megálló-helyhez, melyekkel a korcsolyázó-közönség a városba bemehet.

— **Leköszönt a völgyénéről.** Még negyednapja is alig múlt, hogy a szép alsóvárosi *Örse* mosolygó orcával, pödört bajszu völgyénél ott járt *Gaál* anyakönyvvezetőnél. Mindent elrendeztek szépen. Az irnok ur kerek, kövér betűkkel ki is írta a neveiket a házassulandók táblájára. Még negyednapja is alig múlt ennek s tegnap délután már a szép *Örse* újból fent járt az anyakönyvvezetőnél, hanem egyedül. De nem mosolygott a friss rózsás arca, a körülkötött virágos selyemkendő megfeszült a leány kemény mellén. Fehér kötőjét tépdeste. A haja az fekete volt, de a szemei sötétkékek a csinos leányiak. Kinek csupán két oldalt érdekesen kiálló arczsontjai árultak el némely ázsiai, tatárral rokon származást. Csak zavartan, elpirulva tudta előadni mondókáját.

— Tekintetes ur kérem szépen, *le akarok köszönni a völgyénéről.*

— Aztán miért? kérdezte az anyakönyvvezető, ki még jól emlékezett, hogy a szép menyasszony negyednapal előbb szerelmesen mosolygott a párjára.

— Nem kell . . . akadozta zavartan az alsóvárosi szép *Örse* . . . Tudja, hogyha a szív nem egyez, akkor nem lehet azt erőltetni . . .

— **A miskolci dal- és önképzőkör** Sylvester-estélyen a jótékony cél érdekében felülfizettek: Krompecher N. főmérnök 1 frt 50 krt. Lövy mérnök 1 frtot. Szenes Sándor mérnök, osztályfőnök 75 kr. Harday Pálné 60 kr. Molnár Károly 55 kr. Dr. Goldberger orvos, Viri Pál, Tóth Pálné, Bárany N., Valovicz Gyuláné, Kasza László, Sipos Pál, N. N., Frank hlv. 50—50 krt. Borsodi Károly 45 kr. Handlovics János 35. Bendik Nándor, Schönek András, Muhoray Béla művezetők, Keviczki Ferencz, Kinka Mihály, Kulcsár Gyula hlv., Eltschleger János, Karzincsak Ferencz 25—25. Friedmann Miksa, Kabella Ferencz 10—10 krt.

— **Egy finom dió-torta** egy korona. Kintűnő friss apró teasütemény 1 klg. 2 frt, franczia praliné 1 klg. 2 frt, valódi udvari cognac 1 próbáivég 1 korona, kapható: a *Megay* cukrászdában és annak főközlétében Erzsébettér, a gőzfürdővel szemben.

Irodalom és művészet.

Színház.

Fenyvesi Emil, a „Vigszínház“ kiváló jellem-színésze *vasárnap*, január 16-án, mondott búcsút a miskolci közönségnek, befejezve eljatszva Csuku szerepét. Ganghoffer és Brociene „*Valéni nász*“ című 4 felvonásos színművében. A közönség a harmadik vendégjáték alkalmával is teljesen megtöltötte a nezőtér és époly lélkésen tapsolta a művészt, mint a milyen viharos tetszéssel fogadta *De la Mare* államtitkár és Svengali diabolikus

szerepében. Művészetének sokoldalúságát, a higgadt és átgondolt játékot, a minden ízében élethű, természetes és egyszerű jellemzést ecsetelnünk, illetve játékának nagyszerűségét s azt a vonzó, visszafojthatlan hatást, a melyet mindenkire gyakorolt, festenünk teljesen felesleges Alakításának minden részlete egyenlő magasságban áll előttünk. A ki látta őt a három előadásban, avagy a három előadás egyikében is, az élvezeti és gyönyörködött a szó teljes értelmében, mit leginkább bizonyít az a viharos taps, a mely minden jelenete után szünni nem akarólag hangzott fel. Kár, hogy a művész a „*Trilby*“ és a „*Valéni nász*“ előadásainál erősen be volt rekedve, mi által kissé akadályozva lett a sima és kifejezésteljes hangszínezésben, s ez utóbbi két estén inkább lebilincsel — különösen Svengaliával — azon jelenetekben, a midőn nem beszéde, hanem tekintettel, mimikával és gesztikulációval oly bámulatosan festé a szív és lelek berső működését. Vele együtt osztozkodott a közönség tapsaiban *Lánczi* Ilka is, aki sok szeretetreméltósággal, sugárzó jókedvvel és temperamentummal játszotta *Susannet*, pompásan kiszínezve szerepeinek halványabb részeit is s valóban sajnáljuk, hogy kedves játékában csupán „Az államtitkár“ ban gyönyörködhattunk. Szintársulatunk tagjai közül különös dicsőrettel kell felemlitenünk *Miklósi* Ilonát, aki a „*Valéni nász*“ *Sanda* szerepében méltó partnere volt a művésznek. Unalmas de szerfelett nehéz szerepét minden tekintetben kifogástalanul, szépen és megindító hatással játszotta s erősen törekedett, hogy a darab unalmasságán minél többet lendítsen. Felvonások után *Fenyvesivel* együtt negyszer-ötször tapsoltak a lampák elé. *Kendi* Boriska *Trilby* szerepét jóval kissébb hatással ugyan, de dicsőretre méltó buzgósággal és elfogadhatóan játszotta.

Egri Kálmán, a magyar színészet veterán bajnoka, a jövő hó elején tölti be *színészi pályájának 35 évi működését*. Harminczöt év nagy idő egy pályán, különösen nagy a színészetnél, ha elgondoljuk, hogy 25—30 évvel ezelőt a maihoz képest milyen mostoha viszonyok között volt meg a magyar színészet különösen a vidéken. Ebből az alkalomból a miskolci szintársulat azon dicsőretre méltó mozgalmat indítja meg, hogy pályatársukat az ő igazi, fáradhatatlan művészi érdemeinek elismerésül február hó elején színter kerülő Szigeti „*Szép juhász*“ című népszínművében — a mely a jubilánsnak egyszersmind jutalmjátéka lesz — ovatióban részesíti. Hogy milyen érdemei vannak és lehetnek egy magyar színésznek akkor, a midőn oly hosszú, terhes és gyakran mostoha viszonyok között egyedül a művészetnek, a magyar kultúrának szolgált és minden törekvése oda irányult, hogy a magyar színészet lobogóját magasan lengesse, elgondolhatja bárki, aki visszatekint a magyar színészet közelmúlt történetére. *Egri* Kálmán neve ismeretes az egész országban; a vidéki színészet körében — mint népszínműénekes — ma is első helyen áll; hangja még ma is erős, csengő s ritka színész, aki az igazi, meghamisítatlan szép magyar nótákat oly tiszta érzellemmel énekelje el, mint ő. De nemcsak ének, hanem játék tekintetében is első helyen áll *Egri* Kálmán. A nagy közönség lehet az elfogulatlan kritikus, az a nagy közönség, a mely látta őt népszínműirodalmunk remekeiben: a „*Falu rosszá*“ban, a „*Sárga csikó*“ban, a „*Piros bugyelláris*“ban, a „*Csikós*“ban stb., hogy mily igazi, törőlmetszett és megszólalásig hű képben állítja elénk a népies alakokat, oly egyénitessel és határozott jellemzéssel, amint azok tényleg vannak és léteznek. *Egri* Kálmán, mint színigazgató is szerzett magának érdemeket. Sohasem esett kétségbe akkor, a midőn hivatásának közepette holmi magyar, ellenes nyomásnak volt kitéve, hanem mint a bátor katona, hinek izmai megacézósodnak a dülő harcban — fejlődött benne a művészet, amidőn hivatása mellett a magyarság és a

magyar érzelmek személyesítőjét kellett a színpad deszkáin képviselnie. Lehetetlen, hogy ezen nemes és magasztos küzdelmei után el ne ismerjük 35 évi pályafutásának érdemeit és ne övezzük őt jól megérdemelt jutalmul a babérkoszorúval. Városunk közönsége csak hálaadókat fogja leróni akkor, amidőn a jubileum fényének emeléséhez hozzájárul. A veterán munkás szeméi pedig nyugodtan pihenhetnek jutalmjátékán az összegyülemülő közönségen, mert mindegyike a művészt és hazafit fogja ünnepelni az ő személyében.

Gallyasi Paulának, a szintársulat elsőrangú énekesnőjének jutalmjátékára is erősen készül az énekes személyzet. *Boccacciót*, eme kedves zenéjű operettet választotta az énekesnő jutalomelőadásul s a próbákkal annyira előre haladtak, hogy a kellemes, fűlbemászó zenéjű darab már a jövő héten műsorra kerül. A jutalmazandó az operett első női szerepét: *Fiamettát* fogja énekelni, a czimszerepet pedig *Staud* Margit játsza. A jutalmazandó közkedveltsége s az n kiváló odaadás és szorgalom, melyet szerepeinek kifogástalan alakítása s érvényre emelése érdekében mindenkor kifejtetni szokott, remélünk engedni, hogy a közönség ezen jutalmjáték alkalmával is tömeges megjelenésével fogja a jutalmazandó iránti rokonszenvét kifejezni.

Színházi műsor: szerdán: „Kikapós patikárius“, behozat (először). Csütörtökön: „Kikapós patikárius“, (másodszor). Pénteken félárban: „Dózsa György, történelmi színmű. Szombaton: „Nebantsvirág“ operett (Gergely Gizella felléptével). Vasárnap: „Nani“, népszínmű (Gergely G. második felléptével).

Carolus.

Hirdetmény.

Az 1880. évi 27. t.-czikk 13. § 3. pontja értelmében mindazon védkötelesek, kik már az 1898. ujonczállítás évében a felhívott korosztályok valamelyikébe nem tartoznak, de ezen törvény rendelkezése alá esnek, kötelesek mindaddig, míg hadmentes dijkötelezettségük tart, minden év február havában állandó tartózkodásuk helyén jelentkezni.

A törvény ezen intézkedésének meg nem tartása már ez ideig is igen sok kellemetlenségre szolgáltatott okot, de a mennyiben a munkaadók segédek távozását be nem jelentvén, az ekként terhükre kirótt adó a munkaadókon vétetett meg.

De másrésről az évközben beállott esetleges változások sem hozatván e hivatal tudomására, e dijkötelesek terhére magasabb adó róvatott ki.

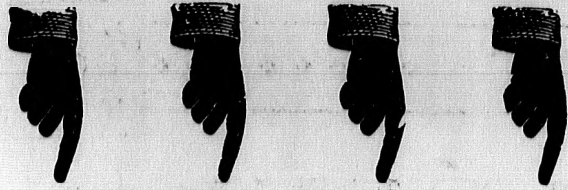
A midőn tehát a dijkötelezettek a hivatott törvény megtartására figyelmeztetnek, egyidejűleg e törvény 11. § a értelmében felhivatnak a t. munkaadó, kereskedő és iparos urak is, hogy alkalmazottaikat a f. évi február hóban beszédendő vallomási iv kitöltésére hivatalunkhoz annál inkább is utasítsák, nehogy az idézett t.-cz. 20. §-a értelmében a bejelentést elmulasztó védkötelezett a kirovandó díj háromszoros, esetleg hatszoros összegének megfelelő pénzbírsággal büntetessék meg.

Miskolcz. 1898. január 10 én.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos.

Ruttkay Menyhért.

Kiadó!

Miskolczon, a Vay-út 6. sz. a.
(volt Moskovitz-féle)

vasöntöde
műhelyei,
szinjei stb.

5 szobás lakással

1898. május 1-től

gyári vagy gazdasági célokra

bérbe vehető.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

Soltész János,

Miskolcz, Kisujváros-utca 34. sz.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag- és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A **Hama-melis Injecciónal** egyetemben használva a legmakaesabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható **Miskolczon Balog József, Baruch Gyula, Rácz Jenő és Szabó Gyula** dr. gyógyszerész uraknál.

Eladó ház!

A Szeles-utca 120. számú

háza

szabad kézből

örök áron eladó.

Ertekezhetni az ott lakó felügyelőnél.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

A párisi gyors szabászat

pár órai gyakorlat után biztosan elsajátítható.

Az oktatási díj 4 frt. Tessék próbát tenni!

A női ruhavarrás alapos elsajátítása céljából a rendes tanfolyamra leánykák fölvetetnek.

Női ruhákat francia divat-lapok mintái után a legdiszesebb kiállításban 5—6 frtért készítenek.

Kész ruhák megrendelésre, finom kelméből a lelegegánsabb kiállításban **csak 20 frt.**

Becsés pártfogásukat kérve, vagyok mély tisztelettel

Kmetty Julia, női ruhakészítő
Nagy-Hunyad-utca 27., 4. ajtó.

11324. sz.

1897. tkv. **Árverési hirdetmény.**

A miskolczi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Földessy Gyuláné végrehajtatónak Martinyi Adolfné, végrehajtást szenvedő elleni ügyében. A végrehajtási árverés joghatályával bírós a vagyonszövetség megszüntetésére irányuló árverés a miskolczi kir. trvszék területén levő a miskolczi 2458. sz. a. tjbent t. 1 rdsz. 3528. hrsz. a. foglalt ház és udvarra az árverést 750 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1898. évi február 3-ik napján délelőtt 9 órakor** ezen kir. trvszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1897. nov. 10-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos,

kir. trvszeki bíró.

Hirdetmény.

A miskolczi közlegeltetési csoport részéről, január hó 23-án délután 2 órakor, a városháza nagy tanácstermében tartandó rendes évi közgyűlésre az érdekelteket közlegelő birtokosságot tisztelettel meghívja

Kelt Miskolcz, 1898. január 8.

az elnökség.

Tárgy:

1. Az 1897. évi zárszámadás.
2. A gazdalanács választása.
3. Miskolcz város polgármesterének átíratá feletti határozat a csordahajtás tárgyában.
4. Jelentés Miskolcz város első tanácsnokának átíratá a közlegelőn levő vízmosások korlátozása és befásítása tárgyában.

200 harzi kanári-madár

nemes fajú, csattogó, csengő és fuvolázó minőségben, énekelnek világosságnál éjjel is, megérkeztek és eladók a

Seper-szállodában

I. em. 23. szobaszám.

Tartózkodás csak 3 napig.

Tisztelettel

Sondermann A.

madárkereskedő

Harzhegységből.

Neumann József

tűzifa- és kőszénüzlete Miskolczon, Vay-út 9. szám alatt,
ajánlja kitűnő minőségű

kazinczi darabos kőszénét házhoz szállítva	100 klgként 65 kr.
kazinczi kőszén a miskolcz-gömöri állomáson levő raktárban	100 klgként 57 kr.
I. osztályú tölgy hasábfá 1 kocsi (2 méter)	5 frt 10 kr.
I. osztályú bükk hasábfá 1 kocsi (2 méter)	5 frt 60 kr.

Megrendelés fölveteli helyek Miskolczon:

Nagy Miklós úr csemege- és fűszerüzlete Városháztér, **Békefi Andor** úr csemege- és fűszerüzlete Széchenyi utca és **Goldstein Mór** úr Király-utca 4-ik szám.

Vidékre tessék ajánlatot kérni!

Kitűnő minőség- és teljes súlyért szavatol:

Neumann József.

Gyors és pontos kiszolgálat!

WAGNER és SZELÉNYI

gőzerőre működő, a mai kor igényeinek megfelelő, divatos betűnemekkel
és sajtókkal felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN MISKOLCZON

készülnek: bármily terjedelmű művek, naponként vagy hetenként megjelenő

HIRLAPOK, FOLYÓIRATOK,

pénzintézeti kimutatások, zárszámadások,

táblázatok fekete és színes vonalzással,

LAKADALMI ÉS BÁLI MEGHIVÓK,

* körlevelek, * falragaszok, * árjegyzékek, *

CZÉGNYOMÁSOK LEVÉLPAPIR- ÉS BORITÉKRA,

czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimkék névjegyek, tánczrendek

és minden a nyomdászat keretébe vágó, itt fel nem sorolt, egyszerű avagy több színben nyomandó munkák.

Áraink *bármivel szemben is reálisak*, a megrendelés minősége- és mennyiségéhez mértén aránylag igen *jutányosak*, miről t. megrendelőink már eddig is személyesen meggyőződést szerezhettek. Elvünk: a papíron elmondottakat tényekkel is *bebizonyítani*, miért is ajánlatunknál a hangzatos: „minden versenyt legyőző” kifejezések használatát fölöslegesnek tartjuk és kérjük t. megrendelőinket, hogy állításunk igaz voltáról személyesen meggyőződni szíveskedjenek.

A nagyérdemű közönségnek különös figyelmébe ajánlatnak

A FALRAGASZOK KÉSZÍTÉSÉNÉL

meghatározott, alant olvasható **jutányos** árszabásaink, úgymint:

100 drb egész íves falragasz bélyeggel és kiragasztással	6 frt	—	krtól feljebb
100 „ fél „ „ „ „ „	5	„ 50	„ „
100 „ negyed „ „ „ „ „	3	„ —	„ „

A kiragasztás a jelzett napokon szigorú ellenőrzés mellett pontosan és lelkiismeretesen teljesítettik.

Jutányos árainkról tessék személyesen meggyőződni!

Korrekt, elegáns, hibátlan munka!